

با نام و یاد خدا

نمونه مسائل درس اقتصاد ۱۴۰۲ - ۱۴۰۱

درس اول تا پایان درس پنجم

۱- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر:

الف: این تولید کننده در ماه گذشته سود برده یا زیان کرده است؟

ب: میزان سود یا زیان را مشخص کنید.

A	اجاره ماهیانه کارخانه	۲ میلیون تومان
B	دستمزد ماهیانه هر کارگر (۱۰ کارگر در این کارخانه)	۹۰۰,۰۰۰ تومان
C	هزینه خرید و تهیه مواد اولیه در یک ماه	$\frac{1}{3}$ دستمزد کارگران
D	تعداد محصولات تولید شده در یک ماه	۱,۰۰۰ واحد
E	قیمت هر واحد کالا	۱۵,۰۰۰ تومان

ابتدا درآمد کارخانه را بدست می آوریم: $\text{قیمت هر واحد کالا} \times \text{مقدار کالای تولید شده} = \text{درآمد}$

$$1,000 \times 15,000 = 15,000,000$$

سپس مجهول جدول را بدست می آوریم:

$$10 \text{ نفر کارگر ماهیانه هر نفر } 900,000 \text{ تومان دریافت می کند.} \quad 900,000 \times 10 = 9,000,000$$

$$\text{هزینه خرید مواد اولیه در یک ماه } \frac{1}{3} \text{ دستمزد کارگران} \quad 9,000,000 \times \frac{1}{3} = 3,000,000$$

مجموع هزینه ها   مبلغ

هزینه اجاره ماهیانه کارخانه	۲,۰۰۰,۰۰۰ تومان
هزینه دستمزد	// ۹,۰۰۰,۰۰۰
هزینه مواد اولیه	// ۳,۰۰۰,۰۰۰
جمع	۱۴,۰۰۰,۰۰۰ تومان

مجموع هزینه ها - درآمد = سود / زیان

$$15,000,000 - 14,000,000 = 1,000,000 \quad \text{سود}$$

۲- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۱۵ نفر کارمند تولید سالیانه ۲۲۰۰ دستگاه هریک به ارزش ۱۲۰۰/۰۰۰ ریال محاسبه کنید.

A	اجاره بهای ماهیانه کارگاه تولیدی	۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال
B	حقوق متوسط ماهیانه هر کارمند تولیدی و اداری	۸۵۰,۰۰۰ ریال
C	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۱۸۵,۰۰۰,۰۰۰
D	هزینه استهلاک سالیانه و ماشین تولیدی معادل	۳۰٪ حقوق سالیانه کارمندان

نکته: "سرمایه های فیزیکی مانند ماشین آلات به شیوه های مختلف که در خط تولید و ارائه خدمات بکار برده می شود، دچار فرسودگی می شوند و نیاز ی تعمیر و بازسازی دارد به همین دلیل در زبان اقتصادی با نام استهلاک مطرح می شود و هزینه های که صرف این بازسازی و تعمیر می شود با نام هزینه استهلاک می شناسیم."

ابتدا درآمد کارخانه را بدست می آوریم: قیمت هر واحد کالا × مقدار کالای تولید شده = درآمد

$$۲,۲۰۰ \times ۱,۲۰۰,۰۰۰ = ۲,۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰$$

سپس مجهولات جدول را بدست می آوریم:

$$\text{هزینه اجاره: } ۱,۲۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۱۴,۴۰۰,۰۰۰ \text{ ماه}$$

$$\text{هزینه حقوق پرداختی: } ۸۵۰,۰۰۰ \times ۱۵ = ۱۲,۷۵۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۱۵۳,۰۰۰,۰۰۰ \text{ نفر ماه}$$

$$\text{هزینه استهلاک: } ۱۵۳,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۳۰}{۱۰۰} = ۴۵,۹۰۰,۰۰۰$$

مجموع هزینه ها مبلغ

	هزینه اجاره	۱۴,۴۰۰,۰۰۰ ریال
+	هزینه مواد اولیه	// ۱۸۵,۰۰۰,۰۰۰
	هزینه حقوق پرداختی	// ۱۵۳,۰۰۰,۰۰۰
	هزینه استهلاک	// ۴۵,۹۰۰,۰۰۰
	جمع	۳۳۹,۸۰۰,۰۰۰ ریال

مجموع هزینه ها - درآمد = سود / زیان

$$۲,۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۳۹,۸۰۰,۰۰۰ = ۲,۳۰۰,۲۰۰,۰۰۰ \leftarrow \text{سود}$$

۳- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۱۲ نفر کارمند و تولید سالیانه ۴۰۰ دستگاه هر کدام به ارزش ۹۰۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟

A	اجاره بهای ماهیانه کارگاه تولیدی	۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
B	حقوق متوسط ماهیانه هر کارمند تولیدی و اداری	۷۰۰,۰۰۰ ریال
C	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۱۷۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
D	هزینه استهلاک سالیانه و ماشین تولیدی معادل	۲۵٪ حقوق سالیانه کارمندان

(۱) زیان: ۴۲,۲۰۰,۰۰۰ ریال

(۲) سود: ۴۳,۲۰۰,۰۰۰ ریال

(۳) سود: ۶۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال

(۴) زیان: ۶۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال

از ابتدای طبق فرمول درآمد بنگاه اقتصادی را حساب می کنیم. ($۹ \times ۴ = ۳۶$) درآمد ۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰

مجهولات جدول را بدست آوریم:

$(۱۰ \times ۱۲ = ۱۲۰)$ ← ماه
 ریال اجاره سالیانه ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰

$(۷ \times ۱۲ = ۸۴ \times ۱۲) = ۱۰۰۸۰$ ← نفر
 ریال حقوق سالیانه کارکنان ۱۰۰,۸۰۰,۰۰۰

$(۱۰۰۸۰ \times ۲۵) = ۲۵۲۰$ ←
 ریال هزینه استهلاک سالیانه ۲۵,۲۰۰,۰۰۰

۱۰۰

مجموع هزینه ها	مبلغ
هزینه اجاره	۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
هزینه حقوق پرداختنی	// ۱۰۰,۸۰۰,۰۰۰
هزینه خرید مواد اولیه	// ۱۷۸,۰۰۰,۰۰۰
هزینه استهلاک	// ۲۵۲۰,۰۰۰
جمع	۴۲۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال

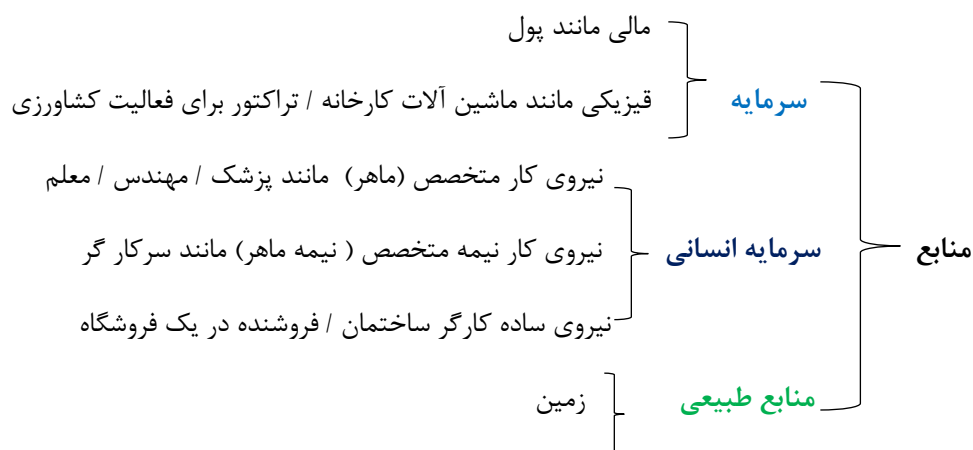
مجموع هزینه ها - درآمدها = سود / زیان

زیان ← $۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۴۲۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۶۴,۰۰۰,۰۰۰$

(۴) با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه با ۴ نفر کارمند و تولید سالیانه ۷۵۰ دستگاه و هر یک به ارزش: ۳۰۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟

A	اجاره ماهیانه معادل	۴۰۰,۰۰۰ ریال
B	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد معادل	۲۰۰,۰۰۰ ریال
C	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۴,۴۵۰,۰۰۰ ریال
D	هزینه استهلاک سالیانه و ماشین تولیدی معادل	۲۵٪ حقوق سالیانه کارمندان

- (۱) ۱۶۱,۷۹۸,۰۰۰ ریال سود یا منفعت
(۲) ۱۱۶,۷۹۸,۰۰۰ ریال ضرر یا زیان
(۳) ۱۶۱,۸۹۷,۰۰۰ ریال سود یا منفعت
(۴) ۱۱۶,۸۹۷,۰۰۰ ریال ضرر یا زیان

انواع شرکت ها در قانون تجارت:

شرکت سهامی، شرکت سهامی با مسئولیت محدود، شرکت تضامنی، شرکت مختلط غیر سهامی، شرکت مختلط سهامی، شرکت نسبی، شرکت تعاونی تولید و مصرف.

شرکت سهامی: شرکتی است که سرمایه ی آن به سهام تقسیم شده و مسئولیت صاحبان سهام، محدود به مبلغ اسمی آنها است. این شرکت بازرگانی محسوب می شود. در شرکت سهامی تعداد شرکا نباید از سه نفر کمتر باشد.

شرکت سهامی دو نوع می باشد.

- سهامی عام:** شرکت های که موسسین آنها قسمتی از سرمایه شرکت را از طریق فروش سهام به مردم تأمین می کنند.
- سهامی خاص:** شرکت هایی که تمام سرمایه ی آنها در موقع تأسیس، منحصرأ توسط موسسین تأمین می شود.

(۱) در یک شرکت سهامی فرضی که دارایی آن به تعداد ۲۰۰۰ سهم تقسیم شده و ارزش هر سهم ۵۰،۰۰۰ ریال می باشد؛

اگر فرد اول تعداد ۵۰۰ سهم ، فرد دوم تعداد ۳۰۰ و خریداری کند،

الف) دارایی شرکت سهامی چقدر می باشد.

ب) سهم مالکیت فرد اول و دوم از دارایی شرکت را محاسبه کنید. (درصد)

ج) میزان سرمایه این دو نفر در این شرکت چقدر است.(ریال)

کل دارایی شرکت = قیمت هر سهم × تعداد کل سهام

الف) دارایی شرکت: $2000 \times 50,000 = 100,000,000$

ب) درصد سهم فرد اول:

$$\frac{\text{تعداد سهام فرد اول}}{\text{کل سهام شرکت}} \times 100 = \frac{500}{2000} \times 100 = 25\%$$

درصد سهم فرد دوم

$$\frac{\text{تعداد سهام فرد اول}}{\text{کل سهام شرکت}} \times 100 = \frac{300}{2000} \times 100 = 15\%$$

ج) سهم مالکیت فرد اول: $500 \times 50,000 = 25,000,000$

سهم مالکیت فرد دوم : $300 \times 50,000 = 15,000,000$

مبحث هزینه فرصت:

منابع و امکانات کمیاب و زمان محدود می باشد. باید بدانیم وقتی در بین چندین گزینه دست به یک انتخاب می زنیم. در واقع از بقیه گزینه ها محروم می شویم. ← **صرف نظر کردن**

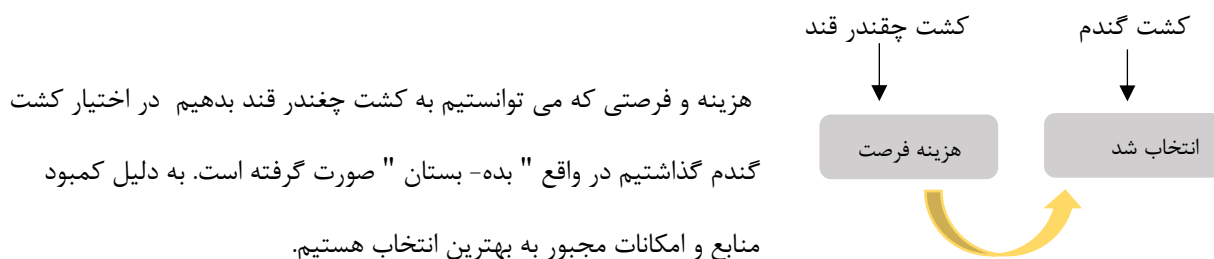
هزینه فرصت: آن چیزی که با انتخاب خود از آن صرف نظر کردیم. "بده - بستان"

هزینه فرصت: اسمش هزینه هست اما جنسش منافی می باشد که از دست می دهیم.

با توجه به مسائل مطرح شده در هزینه فرصت در بین چندین گزینه به دنبال بهترین انتخابی هستیم که بیشترین منافع و سود دهی را برای ما داشته باشد، دومین گزینه برای ما هزینه فرصت از دست رفته می باشد.

مثال:	گزینه های مد نظر	منافع (سود دهی)
قطعه زمین کشاورزی	کشت چغندر قند	۲/۳ میلیارد ریال
	کشت جو	۲ میلیارد //
	کشت گندم	۲/۵ میلیارد //
	کشت سیب زمینی	۱/۶ میلیارد //
	کشت هویج	۱/۸ میلیارد //

با توجه به منافع و سود دهی گزینه ها، کشت گندم بهترین انتخاب و اولین اولویت می باشد. پس کشت گندم را انتخاب می کنیم. گزینه دوم با توجه سو دهی و منافع، کشت چغندر قند می باشد. یعنی اگر گندم را انتخاب نمی کردیم چغندر قند اولویت دوم هست. بقیه گزینه ها کنار می رود چون ما اگر کشت گندم را انتخاب نمی کردیم فقط می توانستیم یکی از گزینه های دیگر را انتخاب کنیم که در این شرایط دومین گزینه انتخابی ما کشت چغندر قند می باشد.

(۱) چنانچه فردی برای ادامه تحصیلات تکمیلی ۲ سال زمان صرف کند. در حالی که اگر وی با همان مدرک قبلی کار کند می تواند ماهیانه ۳۰۰ هزار تومان درآمد داشته باشد. اگر او تصمیم به درس خواندن بگیرد، هزینه فرصت برایش برابر است با :

۲۴ ماه (دو سال) از بین گزینه های مورد نظر تحصیلات را انتخاب کرده، در واقع بقیه گزینه های انتخابی را از دست داده است. دومین گزینه این فرد با ماهی ۳۰۰ هزار تومان را از دست دهد.

$$\text{هزینه از دست رفته} \leftarrow ۳۰۰،۰۰۰ \times ۲۴ = ۷،۲۰۰،۰۰۰$$

(۲) چنانچه فردی ۵۰۰،۰۰۰ تومان پس انداز داشته باشد با توجه به گزینه های مد نظر:

الف) این فرد پول خود را در چه زمینه ای سرمایه گذاری کند؟

ب) هزینه فرصت انتخاب این فرد کدام مورد زیر می باشد؟

۱	خرید سکه	با سود ۳۰۰،۰۰۰
۲	سرمایه گذاری در بازار بورس	سود ۱۸۰،۰۰۰ تومان
۳	خرید ۳۰ سهم شرکت (ش)	ارزش هر سهم ۱۵۰۰۰
۴	سپرده گذاری در بانک	با سود ۳۰٪

قید بودجه خود را ترسیم کنید.

قید بودجه یعنی مقدار محدود یا مشخصی از هر چیزی که در اختیار داریم مانند پول

به دلیل منابع کمیاب مجبور به " بده - بستان " هستیم.

- ۱- در بین گزینه های مختلف یک گزینه را انتخاب می کنیم بقیه گزینه ها را رها می کنیم.
- ۲- از هر گزینه حق چند انتخاب را داری. (از گزینه های مختلف چقدر بخریم).
- رویکرد تصمیم

مثال : همراه چند نفر از دوستان در یک عصر بهاری به گردش رفتید و می خواهید با پول تو جیبیتان که ۳۰۰,۰۰۰ تومان می باشد بستنی و آبمیوه بخرید.

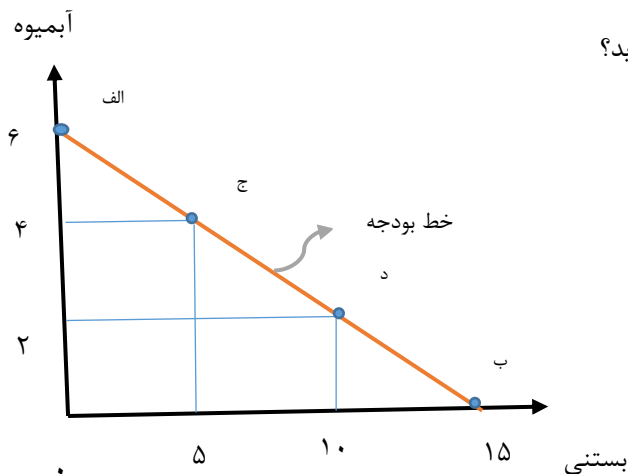
" قیمت هر بستنی ۲۰,۰۰۰ تومان و قیمت هر آبمیوه ۵۰,۰۰۰ تومان می باشد. "

الف) اگر کل پول را صرف خرید آبمیوه کنید.

ب) اگر کل پول را صرف خرید بستنی کنید.

ج) اگر ۴ بطری آبمیوه بخرید می توانید چند بستنی خریداری کنید؟

د) اگر شما ۱۰ بستنی بخرید می توانید چند بطری آبمیوه بخرید؟

الف) اگر کل پول صرف خرید آبمیوه شود، هر بطری آبمیوه ۵۰,۰۰۰ تومان باشد می توان ۶ بطری آبمیوه خریداری کرد. **باید**

$$6 \times 50,000 = 300,000$$

آبمیوه   قیمت

از خرید بستنی صرف نظر کرد.

"صرف نظر کردن از کل ۱۵ عدد بستنی برای بدست آوردن

۶ بطری آبمیوه."

۱۵ عدد بستنی

۶ بطری آبمیوه

هزینه فرصت

انتخاب شد

ب) اگر کل پول صرف خرید بستنی شود، هر بستنی ۲۰,۰۰۰ تومان باشد می تواند ۱۵ بطری بستنی خریداری کرد. **باید از**

$$15 \times 20,000 = 300,000$$

بستنی   قیمت

خرید آبمیوه صرف نظر کرد.

۱۵ عدد بستنی   ۶ بطری آبمیوه

هزینه فرصت

انتخاب شد

"هزینه فرصت ۶ بطری آبمیوه صرف خرید ۱۵ عدد بستنی شده است."

ج) اگر بخواهیم از دو کالا خریداری کنیم، به دلیل کمیابی منابع (پول) دست به انتخاب می زنیم. یعنی با ۳۰۰,۰۰۰ تومان ۴ بطری آبمیوه و ۵ عدد بستنی را می توان خریداری کرد.

$$4 \times 50,000 = 200,000$$

صرف نظر کردن از ۲ بطری آبمیوه

$$5 \times 20,000 = 100,000$$

برای بدست آوردن ۵ عدد بستنی

۳۰۰,۰۰۰ تومان

د) اگر ۱۰ عدد بستنی خریداری کنیم، به دلیل کمیابی منابع (پول) دست به انتخاب می زنیم. یعنی با ۳۰۰,۰۰۰ تومان ۱۰ عدد بستنی و ۵ بطری را می توان خریداری کرد.

$$10 \times 20,000 = 200,000$$

صرف نظر کردن از ۵ عدد بستنی

$$2 \times 50,000 = 100,000$$

برای بدست آوردن ۲ بطری آبمیوه

۳۰۰,۰۰۰ تومان

۲) با توجه به جدول زیر، مطلوبست:

الف) کل پول صرف خرید ماست شود.

ب) کل پول صرف خرید پنیر شود.

ج) اگر ۳ کیلو ماست خریداری کنیم، می توانیم چند کیلو پنیر خریداری کنیم؟

د) اگر ۵ کیلو پنیر خریداری کنیم، می توانیم چند کیلو ماست خریداری کنیم؟

	کل مبلغ	۲۵۰,۰۰۰ تومان
۱	ماست هر کیلو به ارزش	۵۰,۰۰۰ تومان
۲	پنیر هر کیلو به ارزش	۲۵,۰۰۰ تومان

بحث منحنی مرز امکانات تولید: مرزی را که با توجه به نوع کسب و کار تولید کننده نشان می دهد با منابعی که در دسترس دارد، به چه مقدار کالا تولید یا خدمات ارائه دهد و آنچه نمی تواند تولید کند یا ارائه خدمات داشته باشد.

مثال: در مسیر میدان کوهنورد ساندچ شما تولید کننده و فروشنده بستنی هستید، و در طول روز با توجه به منابعی که در اختیار دارید می توانید ۲۰۰۰ بستنی تولید کنید، بعد از مدتی با همان منابع و امکانات در اختیار تصمیم به تولید و فروش آبمیوه های متنوع می گیرید

می خواهید با همان منابع و امکانات قبلی در کنار تولید بستنی به تولید کالای دیگری مانند آبمیوه پردازید.

در اینجا شما با توجه به منابع و امکانات محدود مجبور به انتخاب تولیدات می باشید، یعنی صرف نظر کردن از تولید مقدار مشخص بستنی برای بدست آوردن مقدار مشخص آبمیوه.

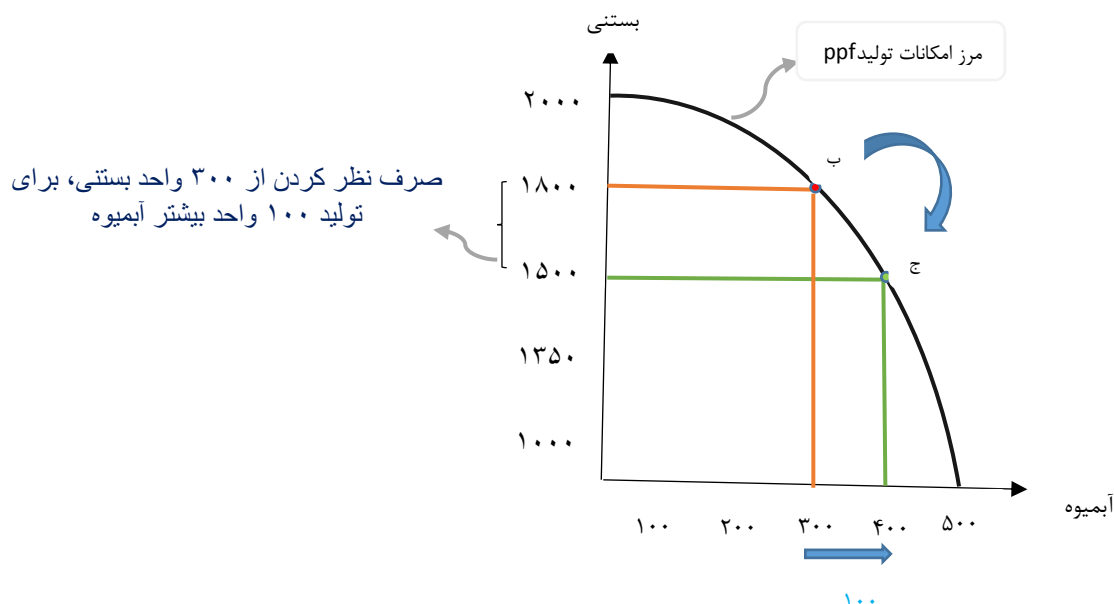
	مقدار تولید بستنی (عدد)	مقدار تولید آبمیوه (بطری)
الف	۲۰۰۰	-----
ب	۱۸۰۰	۲۰۰
ج	۱۵۰۰	۳۰۰
د	۱۳۵۰	۴۰۰
ه	۱۰۰۰	۵۰۰
و	-----	۶۰۰

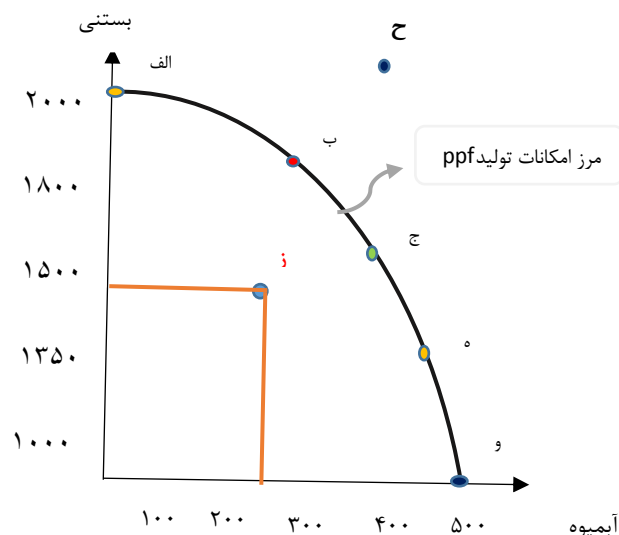
کل منابع و امکانات برای تولید بستنی بکار برده می شود.

صرف نظر کردن از ۲۰۰ واحد بستنی برای تولید ۲۰۰ واحد آبمیوه

صرف نظر کردن از ۱۵۰ واحد بستنی برای تولید ۱۰۰ واحد بیشتر واحد آبمیوه

درآمد ۱۰۰ واحد آبمیوه بیشتر، از تولید ۱۵۰ واحد بستنی می باشد، به همین خاطر تولید کننده سعی می کند تولید بستنی را کاهش و تولید آبمیوه را بیشتر نماید.

✓ **نقاط روی منحنی مرز امکانات تولید:** مانند نقطه (الف، ب، ج، ه، و) نقاط کارا می باشد، از منابع و امکانات در دسترس به

بهترین شیوه استفاده شده است.

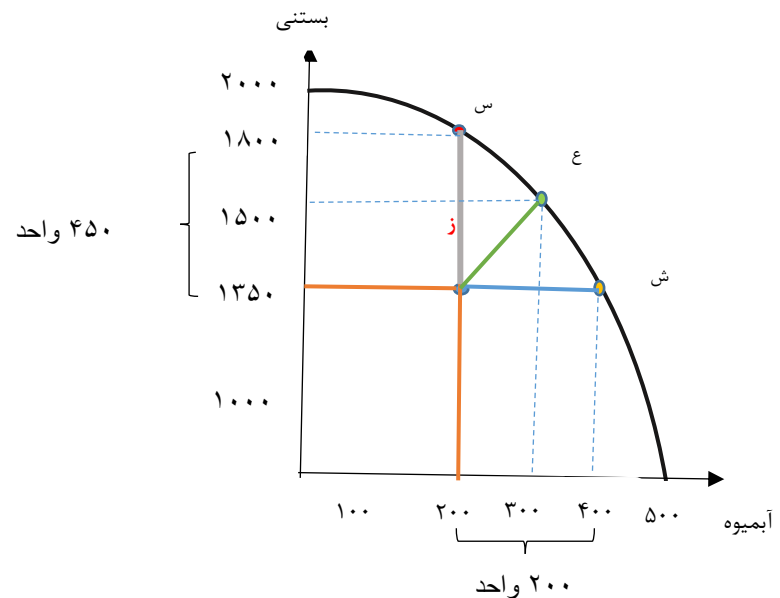
✓ **نقاط داخل منحنی مرز امکانات تولید:** مانند نقطه (ز) ناکارا می باشد یعنی از منابع و امکانات در دسترس به شیوه مناسب

استفاده نشده است. این جریان ناکارای ممکن است به دلیل ضعف مدیریتی، ضعف نیروی کار و یا مشکل ماشین آلات از خط تولید می باشد.

✓ **نقاط بالای و خارج از منحنی مرز امکانات تولید:** غیر قابل دسترس می باشد، یعنی با این منابع و امکانات فعلی که در اختیار داریم، به این مرحله از تولید (ح) نمی رسیم. در آینده اگر به تکنولوژی بیشتر در ماشین آلات و صنعت رسیدیم امکان دستیابی به این نقاط (خارج از منحنی امکانات تولید) وجود دارد.

" نکته: امکان جابجای و انتقال منحنی مرز امکانات تولید وجود دارد. "

اگر در نقاط ناکارا تولیدات یک کارخانه تولیدی قرار گرفتیم به چه شیوه می توان به نقاط کارا رسید؟
 با مدیریت دقیق و نیروی کار متخصص و ماشین آلات مناسب خط تولید می توان این کسری (ناکارایی) تولید را جبران کرد.
 از روی منحنی مرز امکانات تولید می توان به سه شیوه نقاط نا کارا را به نقاط کارا تغییر داد.

نقطه (ز) ناکارا می باشد. اگر بخواهیم به نقاط کارا برسیم، باید تلاش و جدیت بیشتر (مدیریت، نیروی کار) را داشته باشیم
 خط تولیدهای مختلف کارخانه به دقت کامل چک شود اگر نقص و ایرادی دارد برطرف گردد تا بتوان به روی منحنی مرز
 امکانات تولید قرار گرفت. یعنی سه نقطه مشخص شده (س، ع و ش)
 الف) اگر بخواهد به نقطه (س) برسد باید تولید بستنی را تا ۴۵۰ واحد افزایش داد.
 ب) اگر بخواهد به نقطه (ش) برسد باید تولید آبمیوه تا ۲۰۰ واحد افزایش پیدا کند.
 ج) اگر بخواهد به نقطه (ع) برسد باید تولید بستنی را ۱۵۰ واحد افزایش دهد و ۱۰۰ واحد آبمیوه را افزایش دهد.

مباحث درس ششم:

بررسی بازار کالا و خدمات براساس جدول مقدار تقاضا و مقدار عرضه و محور مختصات.

مقدار عرضه S	قیمت کالا P	مقدار تقاضا کالا D	
۶۰۰۰ واحد	۵۰ تومان	-----	الف
// ۵۵۰۰	// ۴۰	۴۵۰۰ واحد	ب
// ۵۰۰۰	// ۳۰	// ۵۰۰۰	ج
// ۴۵۰۰	// ۲۰	// ۵۵۰۰	د
-----	// ۱۰	// ۶۰۰۰	و

نقطه "ج" نشان دهنده تعادل در مقدار تقاضا و مقدار عرضه می باشد. یعنی در قیمت ۳۰ تومان ۵۰۰۰ واحد تقاضا ۵۰۰۰ عرضه وجود دارد.

نقطه "الف" نشان دهنده کاهش تقاضا و افزایش عرضه می باشد

در قیمت ۵۰ تومان هیچ گونه تقاضای برای کالا وجود ندارد "کمبود تقاضا" اما با قیمت ۵۰ تومان نهایت عرضه کالا وجود دارد. "مازاد عرضه" چون تقاضا برای کالا وجود ندارد هیچ گونه درآمدی برای عرضه کننده وجود ندارد.

نقطه "ب" نشان دهنده کاهش تقاضا و افزایش عرضه در قیمت ۴۰ تومان می باشد.

با قیمت ۴۰ تومان تقاضا کالا ۴۵۰۰ واحد می باشد. $4500 \times 40 = 180000$

با قیمت ۴۰ تومان عرضه کالا ۵۵۰۰ واحد می باشد $5500 \times 40 = 220000$

" ۱۰۰۰ واحد مازاد کالا و ۱۰۰۰ واحد کمبود تقاضا وجود دارد."

نقطه "د" نشان دهنده چه وضعیتی از مقدار تقاضا و مقدار عرضه را نشان می دهد؟ تفسیر کنید.

نقطه "و" نشان دهنده چه وضعیتی از مقدار تقاضا و مقدار عرضه را نشان می دهد؟ تفسیر کنید.

نشان دادن منحنی تقاضا کننده و تقاضا کننده بر روی محور مختصات:

